

Sygnatura akt II 1 C 28/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2022 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Anna Brackowska

Protokolant: asystent sędziego Monika Paczyńska

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2022 roku w Łodzi

na posiedzeniu jawnym

sprawy z powództwa B. R.

przeciwko M. K.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. oddała powództwo;
2. zasądza od B. R. na rzecz M. K. kwotę 3.617,00 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygnatura akt II 1 C 28/22

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 3 czerwca 2022 roku, skierowanym przeciwko M. K., powódka B. R. wniosła o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi z dnia 18 listopada 2019 roku w sprawie I C 30/19, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 10 marca 2020 roku. Powódka wniosła również o zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania oraz o udzielenie zabezpieczenia jej roszczeniu poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi M. J. w sprawie Km 751/20 - do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w przedmiotowej sprawie. Na uzasadnienie swojego stanowiska procesowego powódka podniosła, że w toku postępowania, w którym powstał sporny tytuł egzekucyjny doszło do naruszenia szeregu jej praw procesowych, Sąd pominął dowodów z jej przesłuchania w charakterze strony i nie przesłał jej wyroku wydanego w sprawie. Powódka podniosła, że skoro została pozbawiona prawa do sprawiedliwego i rzetelnego procesu wytoczone obecnie przez nią powództwo przeciwegzekucyjne jest w pełni zasadne. Powódka podniosła również, że w treści pisma z dnia 22 sierpnia 2018 roku skutecznie uchyliła się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pozwanej M. K. w dniu 17 lipca 2018 roku (pozew k. 2).

Postanowieniem z dnia 9 czerwca 2022 roku, Sąd oddalił wniosek powódki o zabezpieczenie powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego, oddalił wniosek powódki o ustanowienie dla niej pełnomocnika z urzędu, zwolnił ją od kosztów sądowych w zakresie opłaty od pozwu w wysokości 1.500 zł i oddalił wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych w pozostałym zakresie (postanowienie k. 10).

W odpowiedzi na pozew z dnia 30 czerwca 2022 roku (prezentata Sądu) pozwana M. K. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jej rzecz od powódki zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew podniesiono, że powódka miała możliwość podniesienia

skutecznej obrony przed żądaniami pozwu w toku poprzednio prowadzonego postępowania rozpoznawczego, gdzie podnosiła te same zarzuty co w toku przedmiotowego postępowania (odpowiedź na pozew k. 22-23).

Do dnia rozprawy strony pozostały na dotychczasowych stanowiskach procesowych w sprawie. Stanowiska te zostały podtrzymane w pełni przez pełnomocników profesjonalnych stron (pełnomocnictwa k. 47, k. 50, protokół rozprawy z dnia 15 listopada 2022 roku k. 52).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, Wydział I Cywilny z dnia 18 listopada 2019 roku wydanym w sprawie I C 30/19 Sąd ten zasądził od B. R. na rzecz M. K. kwotę 30.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 20 lutego 2019 roku do dnia zapłaty, oddalił żądania pozwu w pozostałym zakresie oraz zasądził od B. R. na rzecz M. K. kwotę 5.117 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. Wyrok stał się prawomocny i w dniu 10 marca 2020 roku została mu nadana klauzula wykonalności (okoliczność bezsporna, kopia tytułu wykonawczego k. 5 oraz k. 2 w załączonych aktach Km 751/20).

W dniu 30 marca 2020 roku wierzycielka M. K. złożyła wniosek egzekucyjny dotyczący obowiązku pozwanej B. R. stwierdzonego tytułem wykonawczym w postaci wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, Wydział I Cywilny z dnia 18 listopada 2019 roku w sprawie I C 30/19. Wniosek egzekucyjny został skierowany do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi M. J.. Postępowanie to zawisło za sygnaturą akt Km 751/20. W jego toku nie doszło do wyegzekwowania na rzecz wierzycielki żadnych kwot. Postanowieniem z dnia 25 czerwca 2021 roku postępowanie to zostało umorzone przez komornika sądowego wobec stwierdzenia bezskuteczności prowadzonej w nim egzekucji (wniosek o wszczęcie egzekucji k. 1, kopia tytułu wykonawczego k. 2, karta rozliczeniowa, postanowienie w przedmiocie umorzenia k. 43 w załączonych aktach Km 751/20).

Postanowieniem z dnia 15 listopada 2022 roku wydany na rozprawie Sąd postanowił pominąć zgłoszone w sprawie wnioski dowodowe, w tym wniosek o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron, jako zmierzający jedynie do przedłużenia postępowania i służący ustaleniu faktów nieistotnych dla rozstrzygnięcia w sprawie. Powódka w treści pozwu domagała się przeprowadzenia tego dowodu na okoliczność nieistnienia roszczenia objętego wnioskiem egzekucyjnym skierowanym do komornika sądowego M. J. w sprawie Km 751/20. Pełnomocnik profesjonalny powódki nie zmodyfikował w żadnej mierze tezy dowodowej określonej przez powódkę. Wskazać w tym miejscu należy, że na dzień występowania z przedmiotowym powództwem postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 751/20 było już prawomocnie zakończonym od blisko roku. Mając zaś na uwadze fakt, że w obrocie prawnym na dzień rozpoznawania wniosku dowodowego powódki istniał prawidłowy tytuł wykonawczy, tak sformułowany wniosek dowodowy musiał podlegać oddaleniu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Przedmiotowe powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie jako niezasadne i nie oparte na ustawowej przesłance warunkującej możliwość pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności.

Powódka wprost w pozwie wskazała, że podstawę prawną dla żądania przez nią pozbawienia spornego tytułu wykonawczego wykonalności jest przepis art. 840 § 1 pkt 1 lub pkt 2 k.p.c. Powołała się jedynie na treść art. 840 § 1 k.p.c. Nie powołała przy tym żadnych okoliczności dotyczących nadania spornemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, więc jedyną podstawą prawną jaką Sąd mógł rozważać jest art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

Jak wynika z jego treści, dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli (...) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne, a także na zarzucie potrącenia.

Treść cytowanego przepisu wyraźnie pozwala na przyjęcie, że możliwość wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego aktualizuje się dopiero w momencie zaistnienia po powstaniu tytułu wykonawczego zdarzenia „wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane”. W treści pozwu i jego uzasadnieniu powódka powołała się zaś jedynie na okoliczności dotyczące – w jej ocenie – nieprawidłowości zaistniałych w toku postępowania toczącego się uprzednio przez tutejszym sądem w sprawie I C 30/19. Okoliczności takie nie mogą zaś stanowić podstawy do wystąpienia na drogę postępowania przeciwegzekucyjnego o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności.

Zacytować bowiem należy za szeregiem komentatorów (w tym por. A. Marciniak w komentarzu do art. 840 k.p.c., 2020 roku, wydanie I, dostępny w bazie Legalis), że powództwo opozycyjne przewidziane w art. 840 k.p.c. nie prowadzi do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym lub natychmiast wykonalnym orzeczeniem sądowym. Podstawą tego powództwa nie jest bowiem właściwa dla środka zaskarżenia wadliwość orzeczenia sądowego, będącego składnikiem tytułu wykonawczego. W związku z tym na podstawie art. 840 k.p.c. nie jest dopuszczalna merytoryczna zmiana uprzednio wydanego prawomocnego orzeczenia. Podważenie prawomocnego orzeczenia może bowiem nastąpić w trybie nadzwyczajnego środka zaskarżenia (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 1972 r., II PR 372/72, OSP 1973, Nr 11, poz. 222). W żadnym wypadku wyrok uwzględniający powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności nie zmienia treści orzeczenia sądowego stanowiącego element składowy tytułu wykonawczego.

Można w tym miejscu zacytować jeszcze liczne orzecznictwo Sądu Najwyższego (a także Sądów powszechnych) w tym przedmiocie. Wskazać bowiem należy, że przedmiotem rozpoznania w sprawie zainicjowanej powództwem opozycyjnym nie mogą być zdarzenia istniejące przed powstaniem tytułu korzystającego z powagi rzeczy osądzonej, prowadziłyby to bowiem do zanegowania tej powagi i zakwestionowania prawomocnych orzeczeń (por. postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2019 r., I CSK 465/18, L.).

Nie wdając się w żadnej mierze w bliższą analizę treści oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych wcześniejszego oświadczenia złożonego pozwanej przez powódkę w piśmie z dnia 22 sierpnia 2018 roku, wskazać w tym miejscu należy, że nie jest to okoliczność zaistniała po powstaniu tytułu egzekucyjnego, o której mowa w treści art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. O ile powódka chciałaby z treści dokumentu tego wywodzić korzystne dla siebie skutki prawne, winna ona dokument taki przedstawiać w toku postępowania rozpoznawczego w sprawie I C 30/19. Na gruncie obecnie prowadzonego postępowania ma on charakter prawnie obojętny.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1, § 1¹, § 2 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności na wynik procesu. Na koszty zasądzone od powódki (jako strony przegrywającej) na rzecz pozwanej (jako wygrywającej w procesie) złożyły się: opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika profesjonalnego pozwanej w stawce minimalnej – 3.600 zł.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powódki – PI, bez pouczenia.